

INHOUDS opgave

- 9 Kletsboek
- 12 1. Tips om te communiceren met kinderen
- 19 2. Verbasterzinnen
- 33 3. Klein geloof
- 43 4. Lachspiegel
- 57 5. En toen zei jij ...
- 68 6. Verrassende vragen
- 71 7. Vraagbaak
- 78 8. Activiteiten die communicatie
met kinderen op gang helpen
- 90 9. Taalcadeautje

WEEET JE HOE LIEF
IK JE VIND?
Het heeft te maken met
DE TUIN...

Ik vind je zo lief als
ALLE
GRASSPRIETJES
BIJ ELKAAR.

(Bette, 5 jaar)

☆ Kletskoeek

Hoe tover ik met taal? Daar ben ik in mijn werk als communicatieadviseur dagelijks mee bezig. Verleiden, overtuigen, ontroeren, tot denken aanzetten. Met taal is heel veel mogelijk. Mijn credo is: 'de ontvanger centraal'. Niet ik, niet wat ik wil vertellen, maar de persoon of de groep personen aan de andere kant van het communicatiemodel.

Na zeven jaar moederschap ben ik erachter dat communiceren met kinderen echt een vak apart is (poeh, en de puberteit moet nog komen). Door schade en schande leerde ik ook thuis 'de ontvanger centraal' toe te passen. Want o wat is het makkelijk om als moeder van jezelf uit te gaan (jij weet toch als geen ander wat het beste is voor je kids?). Nu laat ik me graag betoveren. Door de grappige, lieve, ontroerende dingen die mijn kinderen zeggen. Door gewone alledaagse momenten.

Een van de dingen die ik gebruik om te communiceren met mijn kinderen is een uitsprakenboekje. Het idee is gejat van mijn moeder en het concept bewees zijn meerwaarde keer op keer bij mij en mijn vier zusjes. Waarom het werkt? Al op jonge leeftijd vinden kinderen het heerlijk om iets over zichzelf te horen. Het geeft ze het gevoel dat ze gezien zijn. Op latere leeftijd is het waardevol om terug te lezen wat jou als kind kenmerkte. Kon ik al zó jong praten? Maakte ik taalgrapjes? Was ik een tikkeltje eigenwijs? Die dingen zijn in een foto niet te vatten. Taal typeert.

Kletskoeek gaat over taal. Het boek bevat tips en trucs om met taal te toveren en je te laten betoveren. Vragen om je kind mee te verrassen. Leuke doe-dingen om gewone alledaagse herinneringen te maken. En natuurlijk heel veel ruimte om (op je eigen tijd en in je eigen tempo) de woorden waar jij zo van genoot vast te leggen.

Joanneke Wiersma

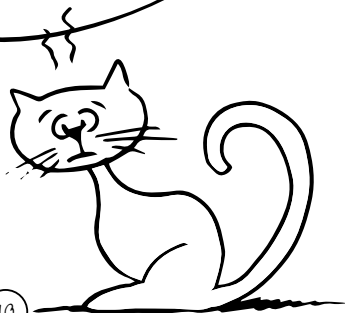

MAMA HEEFT EEN BEETJE
EEN KATER.

Waar zit ie dan?

IK ZIE HEM NIET!

(Zara, 3 jaar)

★ TIPS OM TE communiceren MET KINDEREN

Stop! Kinderen hebben een ander tempo, een andere agenda, andere taalvaardigheden en een rijkere gevoelswereld dan volwassenen. Wil je beter communiceren met je kind? Sta stil. Stop met al het andere dat je aan het doen bent.

Hoe was het op school? Wat heb je gedaan? Volwassenen hebben een ander doel met hun communicatie dan kinderen. Zij willen graag weten hoe het met hun kind gaat (logisch, het is hun taak om kids groot te brengen). Kinderen daarentegen willen graag gezien en erkend worden. Zij geven daarom gemakkelijk sociaal wenselijke antwoorden (logisch, ze zijn afhankelijk van volwassenen).

Beter communiceren met je kind begint dus met leren luisteren. Hoe je dat doet?

- 1 Schenk aandacht. Onze hersenen hebben voldoende capaciteit om praten te combineren met iets anders. We zijn dus geneigd om dit te doen, effectief toch? Maar je kind ziet vooral dat jij je aandacht er niet bij hebt. Train jezelf om echt alleen te luisteren.
- 2 Neem wat verteld wordt aan als een feit, stel je oordeel uit. We zijn geneigd om te reageren vanuit onze eigen ervaring. Oefen jezelf in het oprekken van je referentiekader.
- 3 Bevestig wat je gehoord hebt, benoem wat je ziet. Zo weet je kind dat jij hem echt ziet, dat nodigt uit om verder te praten. Dus: 'Ik zie dat je pijn hebt' in plaats van: 'Wat is er gebeurd, wie heeft dit gedaan?'

Als je leert te luisteren, dan leer je aan te sluiten bij de belevingswereld van je kind. Het gaat je steeds makkelijker af om vragen te stellen die daarbij horen en je kind zal hier meer voor openstaan. Stel open, originele vragen die je kind uitdagen. Bijvoorbeeld:

1. Wat is de coolste plek op school?
2. Heb je vandaag nog iemand geholpen?
3. Wie is het grappigst in de klas?
4. Wat zou je wel vaker willen doen op school?

☆ Weetjes

Tot een jaar of 10 zijn kinderen nog niet in staat om alles wat hen bezighoudt te verwoorden.

Kinderen communiceren eerder met gevoel dan met woorden. Lichaamstaal is daarom belangrijk. Luisteren naar kinderen doe je dus ook met je ogen.

Jonge kinderen maken weinig onderscheid tussen fantasie en werkelijkheid. Een kind gaat ervan uit dat dit voor volwassenen ook zo werkt. Hij brengt jou er daarom niet van op de hoogte als hij schakelt tussen fantasie en realiteit.

In de meeste (volwassen) gesprekken wordt niet echt geluisterd maar gezocht naar aanknopingspunten om zelf iets te vertellen.

Kinderen zijn vaak niet in staat om abstracte vragen te beantwoorden. Zeker niet in chronologische volgorde. 'Hoe was je dag?' is dus te moeilijk. 'Heb je geknutseld?' is perfect.

Geïnspireerd op M.F. Delfos (2000). *Luister je wel naar mij?* Amsterdam: SWP.

A vertical column of 20 horizontal dotted lines for handwriting practice.

A large rectangular writing area with a dashed brown border. A pencil icon is positioned in the top right corner. Inside the rectangle, there are 15 horizontal dotted lines for handwriting practice.

naam:
datum:

A rectangular writing area with a scalloped border. A brown paper tab is attached to the top center. Inside the rectangle, there are 15 horizontal dotted lines for handwriting practice.

naam:
datum:

A vertical column of 20 horizontal dotted lines for handwriting practice.

A vertical column of 20 horizontal dotted lines for handwriting practice.

A large rectangular box with a dashed brown border. Inside, there are 15 horizontal dotted lines for handwriting practice. A pencil icon is positioned in the top right corner of the box.

naam:
datum:

A rectangular box with a scalloped border. A piece of brown tape is attached to the top center edge. Inside, there are 10 horizontal dotted lines for handwriting practice.

naam:
datum:

A vertical column of 20 horizontal dotted lines for handwriting practice.